

Jordbruksutskottets betänkande

1978/79:31

med anledning av propositionen 1978/79:146 om prisregleringen på fisk, m. m. jämte motion

Propositionen

I propositionen 1978/79:146 har regeringen (jordbruksdepartementet) föreslagit riksdagen att

1. medge att för tiden intill den 1 juli 1980 reglering av priserna på fisk m. m. jämte vad därmed hänger samman samt användningen av medel i prisregleringskassan för fisk får ske enligt de grunder som förordats i propositionen,

2. godkänna de i propositionen förordade grunderna för bidrag vid stormskada på fasta fiskeredskap,

3. godkänna de i propositionen förordade grunderna för fiskredskapslån.

Vidare har regeringen föreslagit riksdagen att

4. till Främjande i allmänhet av fiskerinäringen för budgetåret 1979/80 anvisa ett reservationsanslag av 500 000 kr.,

5. till Prisreglerande åtgärder på fiskets område för budgetåret 1979/80 anvisa ett förslagsanslag av 20 000 000 kr.,

6. till Statens fiskredskapslånefond för budgetåret 1979/80 anvisa ett investeringsanslag av 500 000 kr.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen läggs fram förslag beträffande prisregleringen på fisk under budgetåret 1979/80. För minimi- och garantiprisreglering föreslås 12 milj. kr. ställas till förfogande. Härutöver föreslås att 20 milj. kr. anslås till särskilda pristillägg på fisk.

Sveriges fiskares erkända arbetslöshetskassa föreslås få bidrag på 2 milj. kr.

Vidare läggs fram förslag om nya grunder för statsbidrag vid stormskada på fasta fiskeredskap.

Motionen

I motionen 1978/79:2304 av Svante Lundkvist och Åke Wictorsson (båda s) hemställs att riksdagen, med avslag på regeringens förslag i fråga om stormskadeskydd för blankålsfisket, godkänner det i motionen framlagda förslaget.

Utskottet

Riksdagen beslöt år 1978 om nya riktlinjer för prisregleringen på fisk (prop. 1977/78:112, JoU 1977/78:23, rskr 1977/78:272). Enligt riksdagens beslut skulle de nya riktlinjerna för prisregleringen kunna tillämpas tidigast fr. o. m. budgetåret 1979/80. En särskild arbetsgrupp har arbetat med förslag till den närmare tekniska utformningen av det nya prisregleringssystemet. Gruppens arbete har varit inriktat på att avge sina förslag i sådan tid att det nya systemet i princip skulle kunna tillämpas fr. o. m. budgetåret 1979/80.

Sveriges fiskares riksförbund begärde emellertid, under hänvisning till att man önskade få möjlighet att informera sina medlemmar om det nya prisregleringssystemet, att införandet av detta skulle skjutas upp för viss tid.

Mot bakgrund av denna begäran uppdrog regeringen åt statens jordbruksnämnd att, efter överläggningar med fiskets förhandlingsdelegation och nämndens konsumentdelegation, avge förslag beträffande prisregleringen på fisk under budgetåret 1979/80 med utgångspunkt i de hittills tillämpade riktlinjerna för minimi- och garantiprisregleringen.

I föreliggande proposition framlagt förslag om reglering av priserna på fisk för budgetåret 1979/80 överensstämmer med vad jordbruksnämnden efter överläggningar med parterna i enlighet med uppdraget lagt fram.

Utskottet finner ingen anledning till erinran mot regeringens förslag rörande prisregleringen för nästa budgetår. Genom att det nya regleringssystemet inte tillämpas redan under budgetåret 1979/80 erbjuds Sveriges fiskares riksförbund bättre möjligheter att fullfölja arbetet på den önskvärda samordningen av mottagningen och förstahandsförsäljningen av fisk. Som jordbruksministern anför underlättar en sådan samordning väsentligt prisregleringen enligt det nya systemet.

I propositionen läggs fram förslag om nya grunder för statsbidrag vid stormskada på fasta fiskeredskap. Förslaget bygger på en av fiskerikommittén avgiven promemoria jämte däröver avgivna remissyttranden.

Kommittén har i nämnda promemoria föreslagit ett stormskadeskydd för blankålsfisket som innebär att ersättning utgår med 50 % av skadan, medan redskapets ägare som självrisk har att svara för återstoden. I gengäld skall redskapets ägare enligt kommittén inte behöva betala någon individuell premie för att få delta i systemet. För att underlätta för redskapets ägare att klara sin självrisk föreslår kommittén att lån skall kunna lämnas ur statens fiskredskapslånefond för den del av skadan som inte ersätts. Någon behovsprövning av ersättningsbeloppet bör enligt kommittén inte ske. Enligt kommitténs förslag skall bidrag utgå ur en särskild stormskadefond, som bör tillföras ett grundkapital på 2 milj. kr. Till fonden bör vidare årligen avsättas 800 000 kr. av budgetmedel och 200 000 kr. av prisregleringsmedel.

Fiskredskapslån bör enligt kommittén kunna utgöra ett komplement till det kollektiva stormskadeskyddet. Kommittén föreslår att högsta beloppet

för sådana lån höjs från f. n. 25 000 kr. till 75 000 kr.

Till kommitténs förslag har fogats ett särskilt yttrande. Enligt detta bör de fiskare som vill komma i åtnjutande av stormskadeskydd utan behovsprövning erlægga en avgift som står i relation till redskapens värde.

Jordbruksministern anser för egen del att ett stormskadeskydd för fasta fiskeredskap bör finnas också fortsättningsvis. Han anser också att staten bör administrera detta. Jordbruksministern anser emellertid att administrationen av stormskadeskyddet kan underlättas om en mindre avgift utgår på det sätt som flertalet remissinstanser har förordat. I propositionen förordas således att de fiskare som vill få del av stormskadeskyddet anmäler detta före fiskesäsongens början och i samband därmed betalar en avgift till den myndighet som administrerar stödet. Avgiften bör vara 0,5 % av värdet av de redskap som skall omfattas av skyddet. På dessa villkor bör fasta redskap, som används för lax- eller ålfiske och som ägs av fiskare som beviljats licens för yrkesfiske, få omfattas av skyddet.

Bidrag bör enligt propositionen utgå med 60 % av skadan. Någon behovsprövning bör inte tillämpas. Detta överensstämmer också med de riktlinjer för stormskadeskydd som tillämpats under de senaste åren. Regeringen bör liksom f. n. få fastställa ett minsta belopp med vilket bidrag kan utgå.

Jordbruksministern anser inte att en särskild fond behöver inrättas för ändamålet. Bidrag bör i stället utgå från förslagsanslaget Bidrag till fiskets rationalisering m. m. under tionde huvudtiteln. Inflytande avgiftsmedel bör tillföras anslaget för att bidra till att täcka kostnaderna för stödet.

Den utformning av stormskadeskyddet som förordas i propositionen motsvarar förslaget i det särskilda yttrandet som stöds av det helt övervägande antalet remissinstanser. Bland dessa finns bl. a. fiskeristyrelsen, jordbruksnämnden, RRV, flera länsstyrelser samt Sveriges fiskares riksförbund.

Utskottet delar jordbruksministerns uppfattning att ett stormskadeskydd för fasta fiskeredskap bör finnas också i fortsättningen. Beträffande den närmare utformningen av skyddet anser utskottet att det i propositionen förordade systemet bör kunna godtagas. Med hänsyn till det förhållandevis ringa antal fiskare som berörs av detsamma, omkring 400, förefaller uppbyggandet av en särskild skaderegleringsfond inte motiverat. Genom att utbetalningarna skall ske från ett förslagsanslag bör en smidig hantering av uppkommande skaderegleringsfall möjliggöras.

Vad nu anförts innebär att utskottet anser att riksdagen bör godkänna de i propositionen förordade grunderna för bidrag vid stormskada på fasta fiskeredskap. Motionen 2304 avstyrks följaktligen.

I propositionen gjorda anslagsberäkningar och förslag i övrigt föranleder ingen erinran från utskottets sida.

Utskottet hemställer således

att riksdagen

1. medger att för tiden intill den 1 juli 1980 reglering av priserna på fisk m. m. jämte vad därmed hänger samman samt användningen av medel i prisregleringskassan för fisk får ske enligt de grunder som förordats i propositionen,
2. med avslag på motionen 1978/79:2304 godkänner de i propositionen förordade grunderna för bidrag vid stormskada på fasta fiskeredskap,
3. godkänner de i propositionen förordade grunderna för fiskredskapslån,
4. till *Främjande i allmänhet av fiskerinäringen* för budgetåret 1979/80 anvisar ett reservationsanslag av 500 000 kr.,
5. till *Prisreglerande åtgärder på fiskets område* för budgetåret 1979/80 anvisar ett förslagsanslag av 20 000 000 kr.,
6. till *Statens fiskredskapslånefond* för budgetåret 1979/80 anvisar ett investeringsanslag av 500 000 kr.

Stockholm den 3 maj 1979

På jordbruksutskottets vägnar

EINAR LARSSON

Närvarande: Einar Larsson (c), Svante Lundkvist (s), Hans Wachtmeister (m), Bertil Jonasson (c), Grethe Lundblad (s)*, Börje Stensson (fp), Sven Lindberg (s)*, Åke Wictorsson (s)*, Arne Andersson i Ljung (m), Gunnar Olsson (s), Märta Fredrikson (c), Håkan Strömberg (s), Tage Adolfsson (m)*, Rune Johnsson i Mölndal (c) och Wivi-Anne Radesjö (s).

*Ej närvarande vid betänkandets justering.

Särskilt yttrande

beträffande stormskadeskydd för fasta fiskeredskap av Svante Lundkvist, Grethe Lundblad, Sven Lindberg, Åke Wictorsson, Gunnar Olsson, Håkan Strömberg och Wivi-Anne Radesjö (alla s):

Fiskerikommittén som haft regeringens uppdrag att se över stormskadeskyddet för blankålsfisket föreslog för sin del att ersättning skulle utgå med 50 % av skadan på redskapen. Skyddet skulle omfatta alla fiskare som bedriver sådant fiske. Någon individuell premie skulle inte inbetalas, utan skyddet skulle finansieras dels genom statliga medel, dels genom prisregle-

ringsavgifter på ålfiske. En särskild stormskadefond skulle enligt förslaget byggas upp. Stormskadeskyddet skulle kompletteras med möjlighet att få fiskredskapslån till ett högsta belopp av 75 000 kr. Bakom förslaget stod samtliga i kommittén ingående företrädare för fiskets organisationer.

Som redovisas i betänkandet har regeringen gått ifrån kommitténs förslag och föreslår ett individuellt försäkringssystem till vilket de fiskare som så önskar får ansluta sig. Stormskadeskyddet föreslås bli finansierat genom en avgift på 0,5 % av värdet av de redskap som skall omfattas av skyddet. Genom det förslag regeringen lagt fram omfattas inte alla ålfiskare som bedriver fiske med fasta redskap obligatoriskt av systemet. Om de som står utanför systemet drabbas av svåra skador, blir det likväl en uppgift för samhället att klara dessa fiskare ur en besvärlig situation. Med hänsyn härtill vore därför ett system som obligatoriskt omfattade alla som bedriver ålfiske med fasta redskap att föredra. Det förslag fiskerikommittén lade fram uppfyller detta krav. Enligt vår mening borde därför en lösning enligt detta förslag i första hand ha prövats. Vi delar härvid den uppfattning som uttrycks i motionen 2304. Att vi trots detta avstår från att yrka bifall till denna motion beror bl. a. på att fiskarnas centrala organisation sedermera ansett sig kunna acceptera ett alternativ med avgiftsfinansiering av det slag som förordas i propositionen. Vi hoppas naturligtvis att skyddet även enligt det nu förordade systemet kommer att fungera på ett sätt som uppfyller kravet på administrativ enkelhet och samtidigt ger berörda fiskare möjligheter att i förekommande fall snabbt ersätta skadade eller förlorade redskap. Det får förutsättas att regeringen vid utfärdandet av tillämpningsföreskrifter i ämnet beaktar dessa krav. Skulle utvecklingen visa att den föreslagna stödformen är otillräcklig får vi återkomma till frågan.

